

H O T Ă R Ă R E A nr.1-146/2021
cu privire la examinarea adresării domnului Viorel Morari vizând pretinse
acțiuni ilegale ale Procurorului General, Alexandr Stoianoglo
(suspendat de drept din funcție)

11 noiembrie 2021

municipiul Chișinău

Examinând adresarea domnului Viorel Morari vizând pretinse acțiuni ilegale ale Procurorului General, Alexandr Stoianoglo (suspendat de drept din funcție), audiind informația prezentată de către doamna Svetlana Balmuș, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor se află, pentru examinare, adresarea din data de 15 octombrie 2021 a domnului Viorel Morari vizând pretinse acțiuni ilegale ale Procurorului General, Alexandr Stoianoglo (*suspendat de drept din funcție*).

Astfel, în esență, este revendicată desemnarea unui procuror pentru a examina, în ordinea stabilită de dispozițiile Codului de procedură penală, unele pretinse acțiuni ce pot constitui infracțiuni comise de domnul Alexandr Stoianoglo, Procuror General (*suspendat de drept din funcție*).

Potrivit argumentelor invocate în adresare, la 04.10.2021 în cadrul briefingului difuzat de portalurile *privesc.eu* și *realitatea.md*, Procurorul General, Alexandr Stoianoglo a răspândit informații, care pretinde că au fost obținute din telefonul de serviciu a lui Viorel Morari și care se păstrează în cadrul cauzei penale nr.2019928041.

Informațiile răspândite de Alexandr Stoianoglo pot fi citite pe pagina oficială a Procuraturii Generale www.procuratura.md prin accesarea link-ului: <http://procuratura.md/file/societatea%20civila.pdf> și poate fi vizionată înregistrarea video pe portalurile de știri *privesc.eu* și *realitatea.md*.

În cadrul acestui briefing, folosind situația de serviciu, acționând în interesele unui grup criminal organizat, Alexandr Stoianoglo a afirmat că, „ Am considerat că trebuie să știți adevărul și că meritați să vedeți partea nevăzută a realității în care noi trăim. Toate descifrările au fost realizate în cadrul investigațiilor transfrontaliere, cu participarea EUROPOL, care fac obiectul unor anchete secrete. Pe lângă datele relevante pe acest dosar, procurorul de caz a identificat și mai multe informații care nu vizau nemijlocit subiectul anchetei, dar se refereau la aspecte din activitatea lui Viorel Morari. Printr-un raport special, aceste descifrări au fost selectate și prezentate Procurorului General ca fiind nerelevante pentru ancheta pendinte, dar care indică la alte categorii de încălcări de lege și ar putea comporta răspundere juridică a numitului, și nu doar, în diverse forme ”.

În comunicatul Procuraturii Generale se menționează, următoarele: „Investigând dosarul împotriva principalului mafiot din istoria Procuraturii Republicii Moldova - fostul șef al Procuraturii Anticorupție, am reușit, în condiții legale și cu suportul experților EUROPOL, să decodăm și să descifrăm corespondența de pe unul din telefoanele utilizate de către Viorel Morari.

Datele pe care am reușit să le analizăm demonstrează clar cum și cu ajutorul cui, fostul șef al Procuraturii Anticorupție a manipulat opinia publică și mai continuă să o facă pentru a discredita activitatea Procuraturii și a Procurorului General.

Descifrările oferite de EUROPOL devoalează esența concursului la funcția de Procuror General, organizat de „oamenii buni”, arată cum puterea vede activitatea Procuraturii, ce fel de Procuror General și-au dorit și cel mai important, de ce se aspiră atât de mult la acest fotoliu.

Așadar, în septembrie 2019, fiind restabilit în mod ilegal în funcția de Procuror Anticorupție, Viorel Morari s-a aflat într-o comunicare strânsă cu reprezentanții puterii de atunci, consultându-i și oferindu-le serviciile sale, lucruri incompatibile cu statutul de procuror”.

Autorul adresării susține că un asemenea mod de exprimare, cu folosirea ilegală a informației cu caracter privat combinată cu informații false, constituie o ingerință nejustificată în viața privată și profesională, deoarece antrenează consecințe negative, în primul rând, asupra imaginii personale, afectându-i onoarea și demnitatea, denigrând-o și, în al doilea rând, îi afectează reputația profesională prin crearea fictivă a unei percepții negative.

Prin urmare, autorul adresării consideră că acțiunile procurorilor Alexandr Stoianoglo și xxxxxxxx, sunt contrare art.14 din Codul de procedură penală, care prevede că dreptul la secretul convorbirilor telefonice și al celorlalte mijloace legale de comunicare este asigurat de stat.

Susține autorul adresării că Alexandr Stoianoglo, deținând funcția de Procuror General, fiind persoană cu funcție de demnitate publică, care efectua controlul activității de urmărire penală, împreună cu procurorul pentru misiuni speciale a Procuraturii Generale, xxxxxxxx, care efectua urmărirea penală în cauza nr.xxxxxxx, a răspândit cu bună-știință, informații, care ar fi fost obținute în cadrul urmăririi penale pe cauza nr.xxxxxxx și care erau nerelevante pentru proces, despre viața personală ce constituie secret personal, fără consimțământul autorului adresării, într-un discurs public, prin mass-media și prin folosirea intenționată a situației de serviciu.

Prin urmare, autorul adresării consideră că, prin aceste acțiuni intenționate, Procurorul General Alexandr Stoianoglo, în complicitate cu procurorul de caz xxxxxxxxx, ar fi comis faptele infracționale prevăzute de art.177 alin.(2) lit.a) și b) din Codul penal - încălcarea inviolabilității vieții private, caracterizată prin răspândirea cu bună-știință a informațiilor, ocrotite de lege, despre viața personală ce constituie secret personal fără consimțământul ei, într-un discurs public, prin mass-media și prin folosirea intenționată a situației de serviciu, de art.178 alin.(2) lit.a) și c) din Codul penal - violarea dreptului la secretul corespondenței, caracterizată prin violarea dreptului la secretul al convorbirilor telefonice, cu încălcarea legislației, cu folosirea situației de serviciu și în interesul unui grup criminal organizat și de art.315 alin.(2) din Codul penal - divulgarea datelor urmăririi penale, caracterizată prin divulgarea intenționată a datelor urmăririi penale de către persoana abilitată cu controlul asupra desfășurării urmăririi penale, cauzând daune morale și materiale învinutului, martorului.

Consiliul Superior al Procurorilor menționează că, în virtutea competențelor constituționale atribuite, se raportează în prezenta hotărâre exclusiv la necesitatea desemnării unui procuror pentru examinarea aspectelor invocate din perspectivă procesual-penală, fără a analiza fondul speței și fără a afecta principiul prezumției nevinovăției.

Evaluând dispozițiile normative aferente subiectului examinat, Consiliul Superior al Procurorilor reține că mandatul Procurorului General este unul de rang constituțional, având un rol important în arhitectura organelor de drept ale statului.

Potrivit prevederilor art.12 din Legea nr.3/2016, Procurorul General și adjuncții acestuia sunt, conform competențelor stabilite, conducători ai Procuraturii. Ordinele, dispozițiile și indicațiile privind organizarea și coordonarea activității Procuraturii, precum și instrucțiunile metodologice și de reglementare sunt obligatorii pentru procurorii din subordine.

În egală măsură, se consemnează dispozițiile art.262 alin.(5) din Codul de procedură penală, care stabilesc că examinarea sesizărilor despre infracțiunile comise de către Procurorul General se face de către un procuror desemnat de Consiliul Superior al Procurorilor. Organul de urmărire penală care a primit o sesizare despre infracțiunile săvârșite de Procurorul General este obligat să o trimită imediat pentru examinare Consiliului Superior al Procurorilor.

Pe cale de consecință, având în vedere adresarea înaintată și ținând cont de prevederile cadrului normativ, în rezultatul deliberării și exprimării votului de către membrii prezenți în ședință, Consiliul Superior al Procurorilor va desemna pe Vasile Plevan, procuror în Procuratura Anticorupție, pentru examinarea aspectelor invocate în adresarea domnului Viorel Morari, vizând pretinse acțiuni ilegale comise de domnul Alexandr Stoianoglo, Procuror General al Republicii Moldova (*suspendat de drept din funcție*).

Prin urmare, în temeiul prevederilor art.77 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, art.262 alin.(5) din Codul de procedură penală, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A-l desemna pe Vasile Plevan, procuror în Procuratura Anticorupție, pentru examinarea aspectelor invocate în adresarea domnului Viorel Morari vizând pretinse acțiuni ilegale ale Procurorului General (*suspendat de drept din funcție*), Alexandr Stoianoglo.

2. A expedia prezenta hotărâre și materialele aferente procurorului în Procuratura Anticorupție, Vasile Plevan.

3. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în temeiul art.191 din Codul administrativ la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

№	Prenume și Nume	Semnătura
1.	Dorel MUSTEAȚĂ	<i>semnat</i>
2.	Sergiu LITVINENCO	<i>semnat</i>
3.	Natalia MOLOȘAG	<i>semnat</i>

4.	Inga FURTUNĂ	<i>absentă</i>
5.	Andrei ROȘCA	<i>semnat</i>
6.	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
7.	Eduard VARZAR	<i>semnat</i>
8.	Lilia MĂRGINEANU	<i>absentă</i>
9.	Ion GUCEAC	<i>semnat</i>
10.	Lilia POTÎNG	<i>semnat</i>
11.	Svetlana BALMUȘ	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC

OPINIE SEPARATĂ

expusă de membrul Consiliului Superior al Procurorilor
Angela Motuzoc față de hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-146/2021
din 11.11.2021, expusă în temeiul art.74 alin.(1) lit.d) din
Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură

Prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-146/2021 din 11.11.2021, adoptată cu majoritatea membrilor prezenți la ședință, s-a decis a-l desemna pe Vasile Plevan procuror în Procuratura Anticorupție, pentru examinarea aspectelor invocate în adresarea domnului Viorel Morari vizând preținse acțiuni ilegale ale Procurorului General (*suspendat de drept din funcție*) Alexandr Stoianoglo.

Nu susțin hotărârea vizată a Consiliului Superior al Procurorilor și, fiind în dezacord cu poziția majorității, care a votat pentru adoptarea acesteia, formulez prezenta opinie separată, în vederea expunerii raționamentelor de care m-am condus.

Semnarea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-146/2021 din 11.11.2021 rezultă din prevederile art.77 alin.(7) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, care stabilește că „*Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor sunt motivate, sunt semnate de toți membrii prezenți în ședință și se publică, în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii, pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor. Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor sunt semnate olograf sau, după caz, prin aplicarea semnăturii electronice.*”, ceea ce m-a determinat ca, alături de semnătură, să fac precizarea scrisă despre formularea opiniei separate.

Constat că, analogic poziției preluate pentru argumentarea Hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-122/2021 din 05.10.2021, nu au fost luate în considerație principiile de drept și standardele internaționale circumscrise procedurii de examinare a cazului dedus analizei și a fost abordată desemnarea procurorului pentru examinarea sesizării depuse în privința Procurorului General drept o operațiune automată.

Reiterez (similar argumentelor expuse în opinia separată formulată față de Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-122/2021 din 05.10.2021) că în opinia subsemnatei o asemenea abordare este expresia unei discreții disproporționate a autorității publice de autoadministrare, aceasta afectând esența și spiritul dreptului la un proces echitabil, consfințit de Constituție și de tratatele internaționale.

Mandatul de Procuror General este un mandat de nivel constituțional (art.125 din Constituție) și, pornind de la această constatare, este evident că și garanțiile de independență pentru exercitarea acestei funcții urmează a fi aplicate în practică cu o exigență juridică corespunzătoare, în temeiul unei analize substanțiale, pentru a exclude orice aparență de imixtiune în activitatea exercitată.

În acest sens menționez că esența și rolul garanțiilor de independență pentru funcția de Procuror General se deduc expres inclusiv din:

1. Raportul privind standardele europene referitoare la independența sistemului judiciar: Partea II - Organele de urmărire penală, adoptat de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția), în pct.34-40, precum și din
2. Avizul nr. 9(2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori (Carta de la Roma), conform căruia

„Independența procurorilor constituie protecția lor împotriva demiterii arbitrare sau din motive politice. **Acest lucru este deosebit de important în cazul Procurorului General** [...]” (pct.73).

Concomitent, aceeași perspectivă a fost subliniată de către Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni în Avizul nr.CCPE-BU(2020)2 din 20.02.2020, formulat ca urmare a unei cereri adresate de către Consiliul Superior al Procurorilor al Republicii Moldova cu privire la independența procurorilor în contextul modificărilor legislative în ceea ce privește serviciul de urmărire penală.

Respectiv, enunț că în conformitate cu constatările forului de specialitate vizat *supra* „Procurorul general, **prin însăși natura acestei funcții**, gestionează activitatea întregului sistem de urmărire penală și a procurorilor individuali.” (pct.51).

Coroborând aceste constatări și ținând cont de faptul că rolul constituțional al Consiliului Superior al Procurorilor este să garanteze independența și imparțialitatea procurorilor (art.125¹ alin.(1) din Constituție), notez că pentru asemenea cazuri este inadmisibilă o abordare simplistă, pur tehnică, față de procedura desemnării unui procuror pentru examinarea adresării referitoare la acțiuni pretins ilegale comise de către Procurorul General, fără să existe o analiză autentică a prevederilor normative aplicabile și a circumstanțelor particulare ale speței.

Potrivit art.262 alin.(5) din Codul de procedură penală se prevăd următoarele:

(5) Examinarea sesizărilor despre acțiunile Președintelui Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Prim-ministrului și examinarea infracțiunilor comise de către aceștia se fac de către Procurorul General sau un procuror desemnat de el. Examinarea sesizărilor despre infracțiunile comise de către Procurorul General se face de către un procuror desemnat de Consiliul Superior al Procurorilor. Organul de urmărire penală care a primit o sesizare despre infracțiunile săvârșite de persoanele menționate este obligat să o trimită imediat pentru examinare Procurorului General sau, după caz, Consiliului Superior al Procurorilor.

Astfel, în opinia subsemnatei, trebuie făcută distincția clară că Consiliul Superior al Procurorilor nu este organ de urmărire penală, iar atribuția de desemnare a procurorului pentru examinarea sesizărilor despre infracțiunile comise de către Procurorul General devine aplicabilă și poate fi exercitată doar după ce o eventuală adresare a trecut testul admisibilității din punctul de vedere al legislației procesual-penală.

Respectiv, sunt în dezacord cu poziția majorității care a votat hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-146/2021 din 11.11.2021 și consider că în prezenta speță, adresarea depusă de către dl V.Morari urma să parcurgă etapele prevăzute de lege, astfel după cum rezultă din analiza sistemică a prevederilor art.262 alin.(5) din Codul de procedură penală, deoarece în condițiile menționate o asemenea soluție excede competențele organului de autoadministrare.

De asemenea, nu pot fi de acord cu opinia majorității membrilor din ședință a Consiliului Superior al Procurorilor, care a aplicat formal legea procesual-penală și a dispus, în speță, desemnarea procurorului Vasile Plevan în baza unei proceduri mecanice, neglijându-se raționamentele Curții Constituționale, expuse în Hotărârea nr.23 din 27.06.2017, care urmau a fi aplicate și pentru situația de referință.

Pentru a susține această abordare fac referință la standardele din Avizul nr.9(2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori (Carta de la Roma), conform cărora „**Misiunile de judecător și procuror sunt similare și complementare în ceea ce privește cerințele și garanțiile referitor la statutul și condițiile de muncă**” (pct.53).

Tot în lumina raționamentelor anterioare, nu pot să fiu de acord cu opinia colegilor care, și în acest caz, prin omiterea necesității de a analiza eficient toate materialele relevante, au redus substanțial semnificația sarcinii ce revine Consiliului Superior al Procurorilor și, pe cale de consecință, au determinat ca rolul acestei autorități publice de autoadministrare să fie doar unul teoretic și iluzoriu, circumstanțe care pot conduce la afectarea iremediabilă însăși a naturii actului emis.

Respectiv, consider că era necesară examinarea factologică eficientă și adecvată a adresării în speță și a tuturor materialelor relevante, pentru a asigura că concluziile nu sunt abstracte și generale, dar se bazează pe premise și pe o analiză non-mecanică, în spiritul criteriilor raționamentului logico-juridic.

Concomitent, urmând constatările din jurisprudența Curții europene a drepturilor omului (a se vedea e.g. *Kovesi vs. România* 05.05.2020), consider că, în acest caz, parcurgerea procedurii fără a oferi posibilitatea Procurorului General (suspendat de drept din funcție) Alexandr Stoianoglo să își prezinte poziția generează riscul încălcării dreptului acestuia la un proces echitabil în sensul art.6 §1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Pentru a formula această concluzie, am ținut cont inclusiv și de faptul că adresarea îl viza direct pe Procurorul General Alexandr Stoianoglo, examinarea cazului respectiv implica consecințe decisive asupra situației profesionale și personale a acestuia, circumstanțe care determinau cu precădere ca acesta să fie efectiv asociat în proces pentru a-și putea prezenta argumentele.

Principiile statului de drept impun autorităților publice obligația de a adopta deciziile sale în strictă conformitate cu standarde de legalitate, obiectivitate și imparțialitate, cu asigurarea garanțiilor rezonabile și eficiente împotriva arbitrariului, astfel încât drepturile persoanelor să fie respectate de o manieră exigentă.

Astfel, ținând cont de viciile de procedură enunțate, în condițiile în care se ridică probleme serioase referitoare inclusiv și la respectarea, în acest caz, a egalității procedurale în raport cu Procurorul General (suspendat de drept din funcție) Alexandr Stoianoglo, în opinia subsemnatei, nu erau întrunite, nici în substanță și nici procedural, condițiile de legalitate și admisibilitate necesare pentru ca Consiliul Superior al Procurorilor să decidă asupra desemnării unui procuror care să examineze adresarea domnului V.Morari vizând preținse acțiuni ilegale ale Procurorului General (suspendat de drept din funcție) Alexandr Stoianoglo.

Angela MOTUZOC

